22.11.2022 Право 9-А-Б кл Вч. Рзаєва Н.О.

Тема: Конституційні права і обов'язки людини і громадянина.

Мета уроку: ознайомити учнів з поняттями «права і свободи людини» їх видами, міжнародно-правовими актами з прав людини, механізмом захисту прав людини; визначити їх роль у житті ; показати тісний взаємозв'язок конституційних права та обов'язків; розвивати вміння аналізувати правові ситуації спираючись на статті Загальної декларації прав і свобод людини, Конституції України; аргументовано обстоювати власну думку; формувати повагу до прав і свобод людини, розуміння важливості їх дотримання; висловлювати судження про значення захисту прав людини; виховувати потребу в правомірній поведінці; виховувати повагу до прав та основних обов'язків людини і громадянина та толерантне ставлення до оточуючих.

1. Опрацюйте опорний конспект:

Поміркуйте.

Кожен з вас у повсякденному житті, можливо, вимовляв слова :

- « які я маю права»,
- « це моє право»,
- «я знаю свої права»,
- « права людини».

Як ви розумієте, що таке права людини?

Шлях людства до сучасного розуміння прав людини був довгим. Спочатку права людини існували у формі моральних норм, наприклад, право на повагу, на свою власну точку зору. Такі права існують сьогодні. Вони важливі для людини, але не належать до правових норм і законів.

Закони, які з'явилися одночасно з виникненням держави, зробили права людини правовою концепцією. Права людини (на працю, життя, власність, безпеку, медицину) визначалися законами, але держава, переважно, обмежувала їх. Найчастіше права, закріплені у законах держави, насправді не були реалізовані.

Права людини – це здатністю людини існувати й розвиватися як особистість, щоб задовольняти свої потреби, здебільшого закріпленні законодавством.

Свобода людини – це відсутність будь-яких обмежень, утисків у чомусь, можливість вибору моделі поведінки.

Робота з таблицею.

Права та свободи людини

Види прав і	Права і свободи за Конституцією України
свобод людини і	
громадянина	
Громадянські	Право на життя (ст. 27), повага гідності (ст. 28),
(особисті)	свобода та особиста недоторканість (ст. 29),
	недоторканість житла (ст.30), таємниця листування та
	телефонних розмов (ст. 31),свобода пересування (ст. 33),
	свобода думки і слова (ст. 34),
Політичні	ст. 36 Конституції України - право на свободу об'єднання
	у політичні партії та громадські організації для
	здійснення і захисту своїх прав і свобод та задоволення
	політичних, економічних, соціальних, культурних та інших
	інтересів, за винятком обмежень, встановлених законом в
	інтересах національної безпеки та громадського порядку,
	охорони здоров'я населення або захисту прав і свобод
	інших людей, ст. 38 Конституції України - право брати
	участь в управлінні державними справами, у
	всеукраїнському та місцевих референдумах, вільно
	обирати і бути обраними до органів державної влади та
	органів місцевого самоврядування, ч. 1 ст. 39 Конституції
	України - право збиратися мирно, без зброї і проводити
	збори, мітинги, походи і демонстрації, про проведення
	яких завчасно сповіщаються органи виконавчої влади чи
	органи місцевого самоврядування
Економічні	ст. 42 Конституції України - право на підприємницьку
	діяльність, яка не заборонена законом, ст. 43

	Конституції України - право на працю, що включає можливість заробляти собі на життя працею, яку особа вільно обирає або на яку вільно погоджується, ст. 44 Конституції України - право на страйк для захисту своїх економічних і соціальних інтересів	
Соціальні	ст. 46 Конституції України - громадяни мають право на соціальний захист, що включає право на забезпечення їх у разі повної, часткової або тимчасової втрати працездатності, втрати годувальника, безробіття з незалежних від них обставин, а також у старості та ін	
Культурні	ст. 53 Конституції України - право на освіту має кожен, повна загальна середня освіта є обов'язковою; ст. 54 Конституції України - право на свободу літературної, художньої, наукової і технічної творчості, захист інтелектуальної власності, їхніх авторських прав, моральних і матеріальних інтересів та ін.	

В нашій державі основним Законом є Конституція України. В якому закріплені права і свободи громадян України. Ці права не можуть бути зменшенні або звуженні, а також не можуть бути скасовані.

Кожна людина, яка знає норми Конституції України може допомагати собі та іншим людям знайти вихід у різних життєвих ситуація, які можуть виникнути у нашому житті.

Конституційні права ,свободи та обов'язки називають основними, оскільки вони визначають найбільш важливі, істотні відносини у зв'язки між громадянином і державою. Визнання державою прав і свобод людини і громадянина шляхом закріплення їх у Конституції та інших законодавчих актах ϵ першим і необхідним кроком до їх затвердження та здійснення.

Людина, яка живе в нашому суспільстві має не тільки права, а й обов'язки. У так званій Загальній Декларації прав людини говориться, що « кожна людина має обов'язки перед суспільством, у якому тільки й можливий вільний і повний розвиток її особистості». Тому у Конституція України має ряд обов'язків. Наш закон України вимагає, щоб кожен громадянин неухильно дотримуватися Конституції України та законів України, щоб не зазіхав на честь і гідність, на права та свободи.

Особисті	Забезпечують саме існування людини і захист від державного свавілля
Політичні	Забезпечують участь громадян у політичному житті країни
Экономічні	Забезпечують вільне розпорядження предметами споживання і основними чинниками господарської діяльності: умовами виробництва і робочою силою
Соціальні	Забезпечують добробут і гідний рівень життя

- 2.Перегляньте відео: https://youtu.be/y5yIrz38wyg
- 3. Домашнє завдання: прочитайте пар. 11. Складіть схему за зразком на стор. 82.

Завдання надсилайте на освітню платформу Human, вайбер 097-880-70-81, або на ел. aдресу nataliarzaeva5@gmail.com